This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

1369

J 1369

Slovanská knihovna

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186187713

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

J 1369

KITA CVIETJA

SPLETENA

IZ

PJESAMAH DOMAĆIEH PJESNIKAH.

Digitized by Google

Digitized by Google

KITA CVIETJA

SPLETENA

IZ

146929

PJESAMAH DOMAĆIEH PJESNIKAH.

U ZAGREBU.

U TISKARNI DRA. LJUDEVITA GAJA.

1858.

Digitized by Google

J 1369.

Digitized by Google

GOSPODJAM HÈRVATSKIM

POSVETJUJU

DOMOLJUBI HÈRVATSKI

NA

USPOMENU

HÈRVATSKE

DOMAĆE ZABAVE

DÈRŽANE DNE 10. VELJAČE 1858.

Digitized by Google

Digitized by Google

Posvetnica.

Slušajte me gospojice
  Krasne, mlade, zorolike,
Niesam došo zloradice,
  Već da pjevam vaše dike
    Sve što mogu sniženije:
    Hoja, Lero, Dolerije!

Nebojte se pjesme moje,
  Vjerujte mi, krotak bit' ću,
Znam ja, da se tù nepoje
  O 'nom Marku Kraljeviću
    Koga već na svietu nije:
    Hoja, Lero, Dolerije!

Tù netreba da se ore
  Pjesme slaveć kog junaka,
A kamoli lomigore
  Il nebojše diela opaka,
    Već ljubavi davorije:
    Hoja, Lero, Dolerije!

Digitized by Google

Zato treba da se diči
Pjesmom rajska vaša liepost,
Kojoj ništa nepriliči,
Do jedino vaša kriepost,
Iznad koje čara nije:
Hoja, Lero, Dolerije!

Težko 'e usried vedre noći
Naći zviezdu najjasniju,
Al' je tù još teže moći
Nać me'u vami najkrasniju,
Isto nebo vam se smije:
Hoja, Lero, Dolerije!

Vi ste viencu nalik zbilja,
Savijenom iz ljubicah,
Iz tratora i bosilja,
I bez tèrnja množ' ružicah,
Viencu kakvog nigdje nije:
Hoja, Lero, Dolerije!

Al da vienac taj uztraje,
Treba da ga zlatna žica

Digitized by Google

Skroz proplitje, žica ta je:
Domoljubje, kojoj klica
Treba da u grudih klije:
Hoja, Lero, Dolerije!

Jao onom, koj neljubi
Dom i narod kako valja,
Tomu život cienu gubi,
Taj si slavu sám okalja,
A sviet mu se ruga i smije:
Hoja, Lero, Dolerije!

Zato štujte te ljubite
I vi vierno što je vaše,
Domoljubjem okrunite
Sve ostale čare vaše,
Biti ćete tim slavnije:
Hoja, Lero, Dolerije!

Bud'te svedj u svakoj sgodi
Dušom tielom Hèrvatice,
Da se rod naš preporodi —
Ko što biva u žarptice,

Digitized by Google

Te visoko da se uzvije:
Hoja, Lero, Dolerije!

Amo dakle ruke vaše
Da se u kolo uhvatimo,
Ljubav sloga nek opaše
Sve nas, da se pobratimo,
Pa će biti što još nije:
Hoja, Lero, Dolerije! *

Mirko Bogović.

---

* Bajoslovna imena, što se često spominju u naših starih popjevkah i kod starih pjesnikah.

Digitized by Google

LJUBAV.

Digitized by Google

Digitized by Google

Samo je u ljubavi punost života.

Lutao sam dugo
Po žalostnom mraku,
Snivanoga lica
Nevideći zraku.

Zraka ta na svèrhu
Zasjà mi 'z nenada;
Al bi munja, koja
Smèrt mom duhu zadà.

Ah! šta nebì s duhom
I tielo ubjeno,
Ter barem da tako
Sve je dovèršeno!

Jer tko već neljubi,
Tko se već nenada,
Komu mraznu svaki
Dan ustaje i pada,

Digitized by Google

Šta će tomu prazno
Same pùtí bitje?
U ljubavi 'e svietlost,
Radost, punost, žitje.

Ter kada se ona
U sèrcu dovèrši,
S njome trebalo bi
Da se i sèrce skèrši.

Matija Ban.

Digitized by Google

Hram ljubavi.

Ah Boginjo ti ljubavi,
Ka tvim sèrdca nadahnjuješ
Čarom, i unj usadjuješ
Cviet života mlada pravì.
Smislio sam blagoj krasni
Hram podići tvojoj slavi,
Sveti plamen da ljubavi
Nikad u njem neugasni.
Ali našo gdie bi miesto?
Ti neljubiš gaje, luge,
Nit samotne stane druge
Kud nedodje nitko često.
Tu ti nigdje neprebivaš!
Miesto, koje tebí godi,
Samo u sèrcu se nahodi,
Tu ti rado vladom sivaš.
Zato ću ti otvoriti
Miesto i ja u pèrsima,

Digitized by Google

Ko Boginja da u njima
Vladarica možeš biti.
U sèrdcu ću sazidati
Hram za tebe najčastnije,
Da u njem tvoja slava sije,
Kano kamen drag u zlati.

Andrija Torkvat Bèrlić.

Digitized by Google

Molba na Ladu.

Lado, nježna oj Boginjo,
I ljubavi ti kneginjo,
Kà znaš tvomu sinku dati,
Da je moguć ustrieljati
Sèrca sva!

Zašto s' tako čudnovito
Naredila, da zgodito
Sèrce nitko izliečiti
Viek nemože, neg' raniti
Sám lov tvoj.

Kad je sretno — kad nesretno!!
Jer kad jednu stranu spretno
Sgodi — drugu pak nesgodi,
Tad u propast uviek vodi
Sgodjenu.

Boginja ti krasna, zato
Spomeni tvog sinka na to;

Digitized by Google

Nek u napred oboj strani
Sèrca jedne strielom rani
Ljubavi.

Andrija Torkvat Bèrlić.

Digitized by Google

Čekanje.

Ah da mogu ići mlada
Tam za one planine,
Gdjeno sunce svedj zapada
Za nebeske visine.

Tražila bi za kim ronim
Suze svete ljubavi,
Za kim svaki uzdah gonim
Da ga samo pozdravì.

Da ga vidim i cielivam
U sèrdašce slavjansko,
Ter da suzah već nelivam
U to more Jadransko.

Ako tam'ga našla nebi,
K poldnevu bi brodila,
A k iztoku odanle bi
Tražeći ga hodila.

Digitized by Google

I sjevera daljne strane
Hotiela bi potražit,
Da si samo sèrdca rane
Nuz njeg' mogu utažit.

Al badava, kada nije
Slavuljkom mi biti moć,
Suznim okom čekat mi je,
Makar kada, — on će doć.

Jagoda Bèrlićeva.

Digitized by Google

Gospodje.

Tko, kad naški ljepoticu
Odjevenu vidi,
Ko andjela, ko Božicu
Častit ju se stidi?

Tko kad našim govoriti
Jezikom ju čuje,
Još se može uzkratiti
Da djeve neštuje?

Tko, slavenske kad milosti
Zapjeva gospoja,
Nebaci se pun radosti
Na koljena svoja?

U Kome se duh negiblje
Živo, živahnije,
Kolom djeva kad zaziblje?
To vam Slavjan nije.

Tomo Blažek.

Digitized by Google

Ljubi djevo.

Ljubi dok čas vience pruža,
Nemoj dugo mudrovati,
Glè mirisna ova ruža
Nas zanima, dokle cvati.

Danas krasna sjà u rosi,
S vjetrićem se lahko okreće.
Al u sebi smèrt čim nosi,
Sutra takva već bìt neće.

Da. vehnut će, klonut glavom,
I svoj miris izgubiti,
Tak će, djevo, sa svom slavom
I tvoj cvietak po zlu iti.

Zato zlatni čas negubi!
Jer što 'e prošlo, Bog nevratja,
Ljubi, djevo, ljubi, ljubi!
To 'e mladosti rajska platja.

Mirko Bogović.

Digitized by Google

Božić Leljo. *

Sve što žive, možnog Lelju slavi,
Jer nemože bez njega procvasti
Nikom sreća, a života slasti
On nepozna kom se on nejavi.

Zato ipak mnoge u ljubavi
Čudni sinak Lade ** svojom vlasti
Baš zarobi, tiera do propasti,
A s verigah neće da izbavi.

I mene ti predobi sasvime,
Zadajući pregorke mi rane,
Koje težko da izlieči vrime:

Čuvaj ga se, jer kog on spopane,
Taj imade dosta posla š njime,
Dok mu opet dan slobode svane.

Mirko Bogović.

---

* Leljo, slavenski Amor. ** Lada-Venus.

Digitized by Google

Šilo za ognjilo.

Kad na djevu se namjeri'
Koja mi se iznevjeri,
Mislio sam si: Djevče milo,
Uzmì šilo za ognjilo.

Vjernost, znam, je riedka trava,
A ja nisam luda glava,
Da ja tražim baš kod žene,
Gdi je vèrlo slabe ciene.

Kad me koja s Bogom šalje,
Pa je dobro, — idem dalje,
Sèrce mo'e se tješit znade:
„Sviet još djevah dost imade!"

„Zašto da me žalost mori?"
K tomu šaptjuć nada sbori:
„Šta ti hasni gojit tugu?
Traži, pa ćeš naći drugu!

Mirko Bogović.

Digitized by Google

Pravedna ljubav.

S one strane zove od rieke
Mlad ljubovnik drágu svoju;
Ali ona u pokoju
Kó 'e zaspala, tako spì.

Zvat ju stravljen neprestaje.
Glas mu odliega kam i gore,
Trudi smèrtni njega more
Jer ga draga nečuje.

Sám se sobom jadat stane
I nje lienost kori odveće,
Od svoje se tuži sreće,
Misleć da zanj' nehaje.

U to ona speći snjaše:
Da š njim vidi drugu vilu,
I ljuveno u nje krilu
Da zagèrljen sladko spí.

Digitized by Google

Skoči speći sva strešena,
I s prozora u glas viče:
Ah nemili neharniče,
Ter si mogo izdat me!

Bije pèrsi biele svoje,
Skube žute svoje vlasì,
Na daleko jad nje glasi,
A jednako svedjer spì.

Kako junak ljubu svoju
Čuje jadat i plakati,
Skoči hitro preplivati
Tiek od rieke, za k njoj poć.

U čas isti na kraj rieke
Ona prešno dole dodje,
Ali san joj još neprodje,
Nego speći zagazì.

Plije ona s jedne strane,
S druge plovi nje ljuveni,
Da bi reko, plav dèrveni
Po vèrh vode da vozì.

Digitized by Google

Cèrni oblak sad zastupi
Od mjeseca dobar dio,
Da on nije ni vidio,
Prema njemu da plije.

Blizu pljeskat nieśto čuje,
Da 'e ždèrljiva riba, sudi,
On zaviče, nju probudi,
Zbudjena se utopì.

U zavèršnji čas života,
Miesto vapit i zvat Boga,
Ona samo dragog svoga
Po imenu zazovè.

Istom tada on po glasu
Spozna drágu svoju ljubi,
Al u strahu da 'e neizgubi,
Za njom u dno zanorì.

Nigda na vèrh već neizide,
Voleć svèršit život tako,
I š njom poći ak' i u pakó,
Nego bez nje na vèrh doć.

Pero Markez de Bona.

Digitized by Google

Novi liek.

Polag novogèrčkoga Anakreona.

Mojih pèrsih u dubljini
Gorka bolest gnjezdo ima:
Sada gorim u vrućini,
Sad me tare grozna zima.

Nu kada me moje ljubí
Ljubit stanu ustne krasne,
Odmah zima tad se izgubi,
Ljuta vatra pak ugasne.

Liek taj zato čudnovati,
Koj pomogo jeste meni,
Izvolitè poštovati
O liekari preučeni!

I kad djeva koja ućuti
Svojih nježnih sried njedara'
Groznu zimu i plam ljuti,
Te joj sèrce jače udara.

Digitized by Google

Da joj odmah prepišete
Dobar brojak od cielova',
Pa on časak, vidit ćete,
Ozdravit će opet s nova.

Dr. D Demeter.

Digitized by Google

Savjet ostarjelomu.

Polag novogèrčkoga Anakreona.

Kosa ti se jurve bieli,
„Ostaj s Bogom“ ljubav veli,
Ostavlja te njena moć.
Evo mèrzle već starosti,
Poljubacah već je dosti.
Prijatelju, lahku noć!

Odletiše mlada lieta,
Slastih tog se máni svieta,
Već nastaje strašan viek,
Već te bieži radost svaka,
Nesta šalah, djevojaka';
Prijatelju dobar tiek.

Jur ne cvate za te cveće,
Piesme nisu za te veće,
Jur odleti onaj čas.
Grob se već približava,
Prodje mladost, prodje slava,
Već te zove smèrti glas.

Digitized by Google

Odreći se, pobre, sade
Svakog dobra, svake nade.
  Kaži svietu: „Ostaj zdrav!“
Pa nek budu usdisaji,
Gorke suze i vapaji,
  Tvojih danah utieh sav.

Odgovor.

Da je meni kosa biela,
Što je zato, što to diela?
  Pa to nije takvo zlo.
Od kakve je ona škode?
Dal' usnice ona bode
  Kada snaše ljubi tko?

Ta i lier je biele boje,
Najnježnije cvieće, koje
  Svom liepotom riesi sviet!
Zar ti znano jošte nije,
Da izbrala ljubav si je
  Bielu ružu za svoj cviet.

Digitized by Google

A zelena Mirte kita,
Ku obljubi Afrodita,
  Izmed ljubkog cvieća sveg,
Odkud njojzi takva ciena?
Jer je cvietom narešena,
  Koj se bieli kao snieg!

U labud se jednom bio
Sám Jupiter pretvorio
  Da na znanje svietu dá:
Tko s' Amoru dopast želi
Treba, da mu s' glava bieli,
  Kao pera Labuda!

Tim neka se biele vlasi,
Zli to nisu za me glasi,
  Briga mene radi tog;
Još nasuprot ja to želim,
Jerbo čim se više bielim,
  Tim me voli ljubve Bog.

Dr. Dimitrije Demeter.

Digitized by Google

Najsladji glasi.

Ti me dušo ljubko pitala si:
Koi na svietu najsladji su glasi?
Sladki s' glasi slavke o zorici
Kad opere kljunak u rosici.

Još su sladji duhu uzhitjenom,
I u kruzih višjih uznešenom,
Glasi, koji ore s rajske lire,
I k poleti mečti krila šire;

Al najsladji: Ti kad pjevaš meni:
„Tebe samo i rod slavski ljubim.“
U tih glasih dušo, sav se izgubim.

Što ih nad sve sèrce moje cieni;
Kad još k tomu usta tva cielivam,
Tad o rajskom skladnoglasju snivam.

Ivan Filipović

Digitized by Google

Ona.

Liepa ti je ružica rumena
Sried slovinskih zelenih livada':
Nije ono ružica rumena,
Već je ono Hèrvatica mlada.

Liepa djeva gospodskog plemena,
Sjajni ures otčinskoga grada,
Vriedna nosit krunu vèrh temena,
Za da svietom širokim zavlada.

Ak si vidio krilatog Angjela,
Il Madonu slavnog Rafaela,
Takva 'e ona tanka i visoka.

Pogledom mi nebesa otvori,
A posmiehom zemlju u raj pretvori,
Što sve mogu do dva modra oka!

Drag. Galac.

Digitized by Google

Izgubljena bitka.

Zaklinje se Leljo u visini,
U visini neba pokrajini,
Zaklinje se na strielicu svoju,
Da će stravit sasviem dušu moju.

Tko bi kazó, da on u istini,
Što je reko, veće i učini?
On sakupi silnu vojsku svoju,
Modrieh očiuh do dvoje na broju.

Te on šalje silnu vojsku otu
Prieko kupe i priek hladne Save
Do Zagreba do biela grada.

Gdieno mene obsiede sirotu
I bez vojske i bez bojne sprave,
Te me tako i zarobi mlada.

Dragutin Galac.

Digitized by Google

Gdje sam?

Gdje sam, — kud li uviek bludim?
Ti sad misliš dan na dan;
Gdjeno li sam podigao
Sad svoj novi glavni stan?

Orla pitaj, krasna djevo,
Kud upravlja krilah lét,
Kad mu smèrtnu zadà ranu
Smèrtne striele smèrtni mét!

Gnjezdu svome oro leti, —
U samoću bježim ja,
Da mi lieči gorku ranu
Što ju meni Ti zadà.

Gomirov.

Digitized by Google

Udaljenomu prijatelju.

Siećaš li se, priatelju,
Kada pokraj hladna vriela
Uzajemnu našu želju
Sobčismo si povierno?

Kad u tihoj sieni hrasta
Slušajući piev slavulja,
Ostavi nas miso tmasta,
Da se dielit moramo.

Kad uzhitjen oko tiela
Rukom si me obujmio?
Miso me je tada smiela
Najsretnijom činila.

Kad ljubavi puno oko
Čitati mi čuvstva dade
Prijateljstva, ka duboko
Tvoje grudi gojiše.

Digitized by Google

Kad od tvoje tisak ruke
Tvèrdja kletva meni bieše
Neg' izpraznih riečih buke,
Koje vietar odnese.

Siećas li se one ure
Kad na briegu silne rieke
Stigla nas je ljutost bure,
Ka m' propastju pretjaše.

Kriepka tvoja kad mišica
Valovima otè mene,
A ja tebi blieda lica
Padoh na grud junačku.

Onda suza u tvom oku
Jamac bješe prijateljstva,
I u sèrcu mom duboku
Viečnu ranu udari.

Spomeni se prijatelju,
Da ma duša za te živi,
I nikakvom već veselju
Ta se neće podati.

Digitized by Google

Ah sieti se na sat oni,
Kog' tražnjega skup živismo,
Koj nam toli jada donì
Da nam sèrca pucahu.

Vjeruj, moje da jedino
Blago ta je uspomena,
I da sèrce me nevino
Svedj za tobom tužit će.

Dragojila Jarnevićeva.

Digitized by Google

Sada i niekada.

Ponosito diže i smielo
Hrast oholi svoje čelo
U visinah čisti zrak.
A duboko u zemlji je,
Da ga uzdèrmat možno nije,
Učvèrstjen mu koren jak.

Zato uzvišen gleda oholo
U gizdavo sunca kolo
Vèrh sveg dèrvja drugoga,
Zato njegvo smielo tieme
Može uništit burno vrieme,
Nu prignut ga nikada.

Jak i smion niekad i ja
Podpunome nalik bija'
Na sjevera čvèrsti hrast.
Sve da mogu, mislih, steći

Digitized by Google

I na vèrh se dić' najveći,
Pogibelj mi bjaše slast.

Ah o činih tad sam znatnih
I o slave sietvah zlatnih
Tako sladko snivao;
U mladosti smielom plamu
Ljubio sam slavu samu,
Sve rad za nju davao.

No necienih tek Davora,
Već uz mene da bit mora
I liepotu tražih ja, —
Idu i tebe žèrtve, časti,
O Boginjo puna slasti
Venus Amatusija!

Poznate li ushit, ljudi,
Kad se iz očih posried grudi,
S ljubve plamom skobi plam?
Sried cielovah ognja živa
Duša u dušu kad se sliva,
Svak se uzdèrma živac vam!

Digitized by Google

A Boginja uslišà me,
Te poćutih slasti plame,
Kom tek plamte Bogovi;
Na pèrsa mi djeva padè,
I na lice stavih mlađe
Pèrvi cielov ljubavi.

Al i liri Apollona
Moja duša svedj bi sklona,
Plamen sèrca blažih njom,
Muzah glasi blagomili
Utieha su niekoč bili
Uzburkanom žitju mom.

Čvèrst kanoti hrast u gori,
Činilo se, da me stvori
Bog za diela velika. —
Muze, Venus i Mars hudi,
U ponosnoj mojoj grudi,
Za sve, i na sve jedin ja.

Ah Bozi me ostaviše,
Sladkih satah neima više,

Digitized by Google

Izčeznuše kao san.
Samo muke neizrečene
Pod kojimi tielo vene
Sad me kolju noć i dan.

A po vihru čvèrsti hrasti
Kad moraju na tle pasti,
Zelen im je ipak vèrh;
Osuši se moje granje,
Prie me skuči, neg u stanje
Svali od groba bólih tèrh.

Djevu, s kojom ćut me svezà,
I oružje od viteza,
Sve, sve mi ote sudbe mrak;
Kriepkog samo sablja resi,
I s onim se djeva desi,
Koj je smion, čvèrst i jak.

Gdi je Apollo, gdi su Muze?
Odkad bol mi grud obuzè,
Ostavi me njihov zbor:
Vidim, da mi bitje gine,

Digitized by Google

U viečne me turi tmine
Neka sila oda zgor!

A u ovome mom porazu
Hvalisati srednju stazu,
Čujem vašu mudarčad;
Reci munji neka stane,
Reci suncu da se gane,
Tad me osudi, samo tad.

Tko velika steći žudi
Smiele mora biti ćudi,
Kad ga k činu zovne kob,
Koji plaho na sve paze,
Ostati će na pó staze,
Slava 'e dalko — blizu grob.

Različne su ljudske ćudi,
Jedan drugog nek nekudi,
Što nij' takav, kao on:
Što su zato krivi cèrvi,
Da su trome bliede kèrvi,
Da im nije višnji gon?

Digitized by Google

Zato bratu nádu kaži,
Kada stenjuć pomoć traži,
Od ljubavi to je cviet;
Svojom krivnjom da l' zasluži
Što toliko pati, tuži,
To će odkriti drugi sviet.

Grof Josip Jellačić Bužimski.

Digitized by Google

Molitva Majke.

Ah da možeš jednu bolest moju
U tvom sèrdcu ćutiet, Gospodine!
Jednu majke bolest, ah! za koju
Jedniem dobrom svako dobro gine.
Bi li mene sad pustio, bi li,
Negda majku, sad pustio sámu
Ovom jadu, koj mi dušu hili,
Ovom plaču, ovomu sramu?
Ja znam da znaš i ćutienje ovo,
Ah! znam da znaš jerbo ti znaš svaka;
Ljudsko tielo ti si poosnovo,
I moć naša po tebi je jaka.
Ah znam da znaš! — Al ti kušo niesi
U tvom sèrdcu kako mač bolesti
Kroz majčinu dušu gèrdno biesi
Preko ćutnje, poznanja i sviesti.
To je ono što u muci tvojoj
Duša tvoja kušat mogla nije;
Kruna jadah njoj se spravi, — to joj
U toj kruni nikad se ne svije.

Digitized by Google

A i tada ti si se bolio
Da s' ostavljen sám od otca mila,
Ah Propeti! i sám niesi bio! —
Kod tebe je tvoja majka bila.
Ja sam sáma, ja nemoćna žena —
Ja sam sáma, slaba, sramna, pusta;
Pamet mi je skorom oslabljena —
Trepti sèrdce — mítu mi se usta.
Ja sam sáma, kako ti 'e ostala
Pod tvim križom tvoja majka, kada
Punost muke tebi 'e pokoj dala,
A nju shrani za većega jada.
To bì bolest, to bì bolest samo,
Majke bolest nedospietna, koju
Mi umèrli izrieti neznamo —
Nitko nezna — pitaj majku svoju.
Ah bi li me u takvoj bolesti,
Bil' me vazda jadat ostavio,
Ti, koj poznaš kô sèrdito biesti,
Ti, koj vaviek milostiv si bio.

P. A. Kazali.

Digitized by Google

Sve prohodi.

Sve prohodi! — Stvor nam truni
Dan i noć! —
Sunce, zrake ne uduni!
Noći, zviezdah tvojieh kruni,
Ugašenim broj izpuni!
Ali će ti proć.
Sve prohodi! — zemlju stapa
Tajna vlast.
Siemo tamo nju prisapa,
A mèrtvílom tieh razsapa'
Predobiva 'e i priklapa
Nepoznana slast.
Sve prohodi muklo, muklo,
Berz je lét.
I veseljem što je puklo,
I veseljem što s' odtuklo,
I veseljem što s' odvuklo
Razgleđiva sviet.

Digitized by Google

To je svakdanjeg razčinjenja
Žudjen goj.
Da s' ubjemo sva su bdénja,
Svakog ljudskog oćutjenja
I bogatstva il ljubljenja
Il razkoša znoj.
Od svud radost koja smaka
Tiešti u seb'.
Iz svog sèrdca, sunca i zraka',
Iz moždjanih, iz oblaka',
Zlata, kala, kèrvi, — — paka
Sve proždire greb!
Sve proždire! Najbèržije
Onu pùt,
Koja ćuti jadna, prije
Da u njojzi raj se vije,
Da s' uživa kad se smije
Nje ponuke ćut.
A kog moru mislih plami —
Teškieh sni'!
Objati će dèrv i kami,
Po suhomu, po vodami,

Digitized by Google

U ubožtvu, u suzami,
Nit u zemlji spí!
Sve prohodi! — Ali sada
Stoje sva!
Jer ja čekam dan od rada'
Od razbludah, od oslada',
Nit čim kretje tko svim vlada,
Dok neprodjem ja.

P. A. Kazali.

Digitized by Google

Jelki.

Čista kako svietlost zore
Cielove mi dieliš tvoje,
Ne uzdaj se — — drugčiem gore
Pèrsí plamom, Jelka, moje.
Lavskim žvalom kučić ludi
Nevino se igrat stane,
Pak iznenad krutne ćudi
Žalostiva žèrtva ostane.
Okol grane vietrić mali
Na gorici blago pèrši,
Burnim vihrom pak navali,
Pak ju skube, pak ju skèrši.
Za boljega medju ljudim'
Prevaren me tkogod hvali;
Sebe pravo, Jelka, sudim;
Bolji niesam nego ostali.

J. A. Kaznačić.

Digitized by Google

Živa ti ga davam.

Mladi momci po objedu
Zabavljat se u hlad sjedu;
Dodje i ljubav, hotiè igrati:
Živa ti ga drúgu dati.
Igrat su se tad počeli,
Radostivi i veseli,
Ljubav luč upali i sbori:
„Pozor bratjo, svieća gori!“
Luč tad poče žaroviti,
Bèrzo okolo prohoditi,
Svak ga hvata, pak ga dalje
Drúgu svomu opet šalje.
Kad ga 'e Zorka meni dala
Šalno se je posmiehala,
Jedva krene ruke moje
Luć iznenad planuo je!
Zasliepi mi lice i oči,
Sèrce u silnoj vatri skoči.

Digitized by Google

On čas tielo sve mi biva
Plamen gorki, vatra živa.
Udunut ga ni 'e govora,
Svak čas vatra 'e jača i gora,
Svedj će i goriet sèrcu u mome
Ona silom svedj većome.

J. A. Kaznačić.

Digitized by Google

Sretan dan.

Danas čujte! sborih š njome,
Svašta sam joj imo reći,
Ah kù radost veću steći,
Sad na svietu mogu tome?

Njene rieči zazvonile
Pèrvikrat su u tih uši'
Čim su bolnoj mojoj duši'
Angjeoski liek donile.

Danas dan je dobe nove
Mog i njena žitja mlada,
Danas slomih ja okove
Unutàrnjeg moga jada.

Danas prost moj duh zavlada
Svimi stvarmi zemlje ove,
Danas meni raj pripada
Sa svìm što se rajsko zove.

Ivan Kukuljević.

Digitized by Google

Pitanje.

Gdje su djevo oni sáti,
Kad si sasvim moja bila,
Kada izvan mene sáma
Nikog nisi gledat htila?

Gdje su djevo oni časi,
Kad sjedeći pokraj mene,
Mislila si u sried ljudstva,
Samo nas da kruže stene?

Gdje su djevo oni hipi,
Kad si kao izvan sebe
S uzhitjenjem izkriknula:
„Ljubiti ću uviek tebe!“

Gdje prisjege mnoge tvoje?
Gdje su rieči pune nada'?
Gdje su ćuti umiljate?
Gdje je savjest djevo sada? —

Digitized by Google

Sve je prošlo kô dah s ustih —
Sve, sve djevo, jel moguće? —
Što za sveto dèržiš dakle,
Što za stalno u buduće? —

I. Kukuljević.

Digitized by Google

Što je uzrok tomu?

Ah u tihoj osàmljenoj sobi
Mir nemogu naći sada više,
Ležat želim u grobnoj utrobi,
Jer sve mèrzim što kraj mene diše.
Što je, što je uzrok tomu
Neobičnom stanju momu?
Mila ti si daleko!

Medju pismi, i medju knjigama,
U kih negda sva ma radost bjaše,
Kô poganskog usred pustog hrama
Čudnovate mene slike plaše.
Što je, što je uzrok tomu
Neobičnom stanju momu?
Mila ti si daleko!

U zelenom obljubljenom gaju
U kom nadjoh svagda još utjehu,

Digitized by Google

Sad nad rošom suze moje sjaju,
Koje prije tudje oku bjehu.
Što je, što je uzrok tomu
Neobičnom stanju momu?
Mila ti si daleko!

Na širokom slobodnome polju,
Gdje duh k zviezdam letjaše smiono,
Zaboraviv zemnu svu nevolju;
Sad me tuge sliede nerazdiono,
Što je, što je uzrok tomu
Neobičnom stanju momu?
Mila ti si daleko!

U sred krasnih uspomenah mojih,
U sred družtva mojih prijateljah,
S kimi u mašti sav sviet ja osvojih,
Sad sam mèrtav, brez duha i željah.
Što je, što je uzrok tomu
Neobičnom stanju momu?
Mila ti si daleko!!!

I. Kukuljević

Digitized by Google

Utieha.

Sèrdce mi je opet mirno
Jer mi nebo moje virno
Dade, koju zgubih.
Na novo me vierno mila,
Koja me je prie ljubila,
Moja Milka ljubi.

Nek zavisti na me reže,
I neka mi ime teže
Zlobni gristi zubi,
Ni najmanje to me veće
Razcviliti moći neće,
Jer me Milka ljubi.

Neka puca, grom udara,
Neka munja oblak para,
I gdiekoga gubi;

Digitized by Google

Ja nit praha, nit olova,
Nit se bojim tad gromova'
Kad me Milka ljubi.

Sad slobodno odstupite,
I daleko odselite
Svi vi jadi grubi!
Jer vam dotle u sèrdce moje
Zatvorena vrata stoje
Dok me Milka ljubi.

Stjepan Marjanović.

Digitized by Google

Glas ljubavi.

Po zraku se oblak širi
  Izpod rujne tvèrdine.
Večernica milo ziri
  Na zemaljske nizine;
Gdje se ćuric mali lati,
  U sried guste travice,
Milojasno popjevati
  Svoje tužne pjesmice:

„Ljubav, ljubav na te čeka!“
  Od vjetrića tihoga
Ova mi se nosi jeka
  Glaska niekog sladkoga.
S zviezdorodne l' plave sgrade, —
  Il pojca u dubravi,
Medni mi se taj čut dade
  Glas iskrene ljubavi? —

Digitized by Google

Ah, šta tamo iz zeleni'
  Listorodnih hodnicah
Vidim, kako uprav k meni
  Ide moja Ljubica?
Od nje je dakle čuti
  Glasak da me proslavi?
O, hvala ti do sto puti'
  Sladki glase ljubavi!

Stjepan Marjanović.

Digitized by Google

Večer.

Kad sunca zaspava na zahodu trak,
Luči njegove rumen stiže mrak,
Ter bèrda doline sa stienami steru;
Tad svirku zadjeva čobanče za pás,
A ovce ga sliede čujuće mu glas,
I veselo bečuć u tore se beru.

Kad rosa večerna izlieva pomast,
I njezinu cvietki pokušaju slast,
Glas zvona pobožni razlievaju stine;
Košuta za jelenom spieši na stan,
Tèrčeći u dubravu lazi niz stran,
I pazi žurivo da ljub ne pogine.

Kad tamnim odjenuje planine noć
Zastorom, i kaže preveliku moć,
Ter vèrhu dolín svoje mrake poteže

Digitized by Google

Tad ptica popjeva, gledeć gdje je drúg,
Već zadnju popjevku, pak leti u lúg,
I mehko sa ljubom u gnjezdo si leže.

Stvor svaki se druži kad prohodi dan,
Ljubezno gèrli se, ter ide na stan,
U ljubvi čak dneva do drugoga sniva;
Al samo mojoj ne dá balsama hlad
Bolesti, ni sunca jutrašnjega slad!
Al samo meni mila zviezda nesiva.

Ivan Mažuranić.

Digitized by Google

Slavuj.

U jezero mirno gleda
Liepa djeva, luna blieda —
Gleda svoja blieda lica,
Ko nesretna djevojčica.

I ostale sve zviezdice,
Ko pokorne službenice,
Caricu si tužno dvore
U nebesko svietleć more.

A u bližnjem gèrmu poje
Slavuj mile piesni svoje,
Jad u sèrce sladak lije,
Nad ljubovcom kô da bdije.

Već vetrići umuknuše,
Danka hrumi * potihnuše,
Ni listje se već negiblje,
Niti labud vodom ziblje.

* Hrum, slovenski-vika, buka

Digitized by Google

Duga pjevaj još vremena
Tico draga i ljubljena,
Neka blaga tužna duša
Piesan tvoju milu sluša.

Al mene tu biti neće;
Jerbo s brigah hude sreće,
Duša moja utočište
Na svietljijoj zviezdi ište.

Al i neba sried svietlosti,
Oj kraljico sladjanosti!
Na tve piesni rodno mesto
Setjat će se duša često.

Dr. Fr. Vl. Miklošić.

Digitized by Google

Najdraža djevojka.

Mili su nam, mili
Tiela nježni dari,
Al su uzmožniji
Duševnosti čari.

A gdie se s krasotom
Tiela prem nježnoga,
Družì ljubav k rodu
I viera u Boga; —

Rado bi ja gledo
Slavjana junaka,
Kog zanesla nebi
Djevojčica taka.

A Nemčić.

Digitized by Google

Da mladići znadu.

Da mladići znadu
Što su cèrne oči,
Išli bi im s puta
U sried tamne noći.

Da mladići znadu
Što su krasne žene,
Slušali bi, al' ipak
Nesliedili mene.

Sto pticah na liepku
Već zaglavi u vaju,
Nu ih još sve i danas
Na liepak hvataju.

A. Nemčić.

Digitized by Google

Šta je ljubav?

Kažite mi ljudi —
Šta 'e ljubavi bitnost?
Odkud je nje koren,
Vèrha nedohitnost?

Ja tek znam da 'e vatra,
Najprie žarka i smiela,
A nakon se slegne
U šaku pepela.

Ja tek znam da 'e oblak
Rajskog lica i sjaja,
Što razpliva daždom
Suzah i uzdisaja'!

A. Nemčić.

Digitized by Google

Siećaj se mene.

Mlada zora kad zaplavi,
Mèrka noćca kad se krene,
Kad se slavuj pjesmom javi,
Tad se, dušo, sieti mene!

Jutrom rosa kad zablista,
Sunce zlatom kad se odjene,
Tada, dušo, nek se čista
Tvoja ljubav sieti mene!

A kad opet noć se spusti,
Kad se siene jave njene:
Tad molitvu, dušo, izusti,
Pa se uz nju — sieti mene!

Vlad. Nikolić.

Digitized by Google

Moje najdraže.

Ah da mi je pozabiti doba
Kad te najprie sretoh na mom putu,
I mo'e sèrce primi ranu ljutu. —
Al nesmijem, nesmijem do groba.
Kad planuvši jednim žarom oba,
Praznu mladost, bez cieli razsutu,
Skupìh nježno u tvom zlatnom skutu.
Al nesmijem, nesmijem do groba.
Druzi moji, kad o tebi zborim,
Podsmiehom mi odvraćaju rieči,
A ja znadem da do duše gorim,
Znam, da neima u najćastnoj sreći
Sladjeg mira od tog što govorim,
Znam da neću dražeg raja steći.

Orsat grof Počić.

Digitized by Google

Protivštine.

Nade goju
Mladost moju
  Cieli viek;
Al ufanje
Svagda manje
  Goni tiek.
Zaman viera
Mene tiera
  Na dobit,
Kada duša
Svakdan gluša
  Metje štit.
Eto danas
Okolo nas
  Sve vèrvì,
A ma sila
Sasvim čila
  Jošte spí.

Orsat grof Počić

Digitized by Google

Bież'te moji dani.

Bież'te, bież'te moji bèrzi dani,
Ja vas neću mlade požaliti,
I ti zoro nevidjena svani
Koja ćeš mi najpokonja biti.
Štedi druge i oda zla brani,
Otca, koji trudom djetcu siti,
I djevojku, koja kriepost hrani,
Za sudjenog vojna nadariti.
Štedi one, koji živjet žele
U ljubavi, ki ne misle o tebi,
Šted' brižljive, lakome, vesele.
Ali mene u ovakoj zgodi
Ni drugome korisna ni sebi,
K men' slobodno cèrna zoro hodi.

Orsat grof Počić.

Digitized by Google

Cvlet i vjetar.

Izrastao cvietak ljepotan
U njedru kitnog proletja,
Na suncu svietlom, ognjenom,
Na rosi bistroj, studenoj;
Listak je zelen širio,
Cvietom je svojim mirio,
Proletje liepo kitio.
A vjetar bujan podune,
I cvietak liepi obori,
Koren mu tanan slomije.
Lietan mu cvietak govori:
A šta sam ti ja skrivio,
Što li me mlada obori,
S zemljicom cèrnom sastavì?
Vjetar mu bujan besjedi:
Tvoje je liepo cvietati,
Mirisom liepo disati,
Milje po zraku lievati;
Meni je sile od Boga. —

Digitized by Google

Milje mi duše i sèrca:
Liepote krasne rušiti,
Milo i drago razstavljat,
Zadjevat kavgu, neslogu.

Predrag

Digitized by Google

Što je ljubav?

Što je ljubav? — u sladkoj nježnosti
Ti me pitaš, — koja svietom vlada,
Je li iskra nebeske svietlosti?
Il je klica zemaljskoga sáda?

Što je ljubav, kad njezini gosti
Plaču bólni s nezasitnog glada:
Jedni u suzah bezbrojnih radosti',
Drugi u suzah neizbrojnih jada'?

Ljubav, dušo, na zemlji je tajna —
Božji pečat čovječjih povelja',
Koga stopèrv naša smèrt otvara.

Ljubav ovdje samo 'e dúga sjajna,
Koju sunce, milost stvoriteljà,
Kadkad s kišom naših suzah stvara.

P. Preradović.

Digitized by Google

Cvietak k suncu, sèrce k Tebi!

Je li poznaš, ljubo, ono cvietje,
Što se vidi svako pramalietje
U obilju po naših livada'?
Žuti cvietki, sitni ko iskrice,
K dragom suncu viek okretju lice,
Gledajuć ga s jutra do zapada.
A kad sunce zamakne za gore,
Mahom ti se cvietki svi zatvore,
Od žalosti, što se 'e sunce skrilo.
A kad sunce opet izza gore
Pomoli se, cvietki se otvore,
Od radosti, što se 'e pomolilo.
Tako ljubo, i ono sèrce vierno,
Što te ljubi, ljubeć neizmierno,
Svaki časak i u doba svaka.
Tamo kreće goruće zienice,
Gdie mu sjaje tvoje krasno lice,
Gledajuć te od jutra do mraka,
A kad zadješ ti u tvoje dvore,

Digitized by Google

I gledati vlše te nemore,
Tad se sklopi, u noć tužnu pane.
A kad opet, silazeć pred dvore,
Ti se ukažes, ter te vidjet more,
Tad se otvori, jer mu sunce grane

P. Preradović.

Digitized by Google

Vlasi moje mile.

Tanka ti je svilarici
Na vretencu svila,
Ali kamo tanje ima
Vlase moja mila.

Oni njojzi svom dulinom
Cìeluju petice;
A mehčinom osramote
Iste pavuljice.

Nit je ledak toli gladak,
Nit su puni klasi,
Jak su gladki, obilati,
Moje mile vlasi.

Koje kada si prosipa
Po sniežanom vratu;
Rekao bi, da je ciela
Ovita u zlatu.

Digitized by Google

S kojih kada splete krunu
Obla vèrh tiemena;
Mislio bi, u kraljicu
Da je pretvorena.

A kad prame razapusti
Pokraj stielna čela;
Sanjao bi, da poziraš
Krilatog andjela.

Dragutin Rakovec.

Digitized by Google

Sila ljubavi.

Duboka jak more, vierna kano jeka,
Čvèrsta kao zèrno, bistra kano rieka,
Žarka jakno iskra, tiha kano raka,
Jest pod svakim nebom prava ljubav svaka

Nje nemože mèrzli sjever oledenit,
Niti ikoj vihar iz dna izkorenit,
Niti iko sunce odtopit joj krila,
Jerbo je s nebeskim uviek srodna bila.

Iz nesreće sisah novi život pije,
U verugah robstva slobodno se vije,
Na lomači zlobe s pepela se diže,
Sve višje ustaje, čim je pala niže.

Lasno prekoraca potoke, briegove,
S posmiehom prodira goleme jazove,
Uviek se ponavlja kao hidre glava,
Sa žitkom se bori, smèrtjom poigrava.

Digitized by Google

Ona se u níke spone neuzteže,
Nje nit miera, prostor, niti vrieme veže,
Već kad jurve ovdie izteče joj doba,
Vilovitom silom vlada preko groba.

Dragutin Rakovec.

Digitized by Google

U Spomenik.

Želiš našem u jeziku,
I od ruke da se moje
Naći može slovo koje
U tvojemu spomeniku.

O do duše, ako 'e jedan,
Naš je jezik svojom silom
Svom jakostju nježnom, milom,
Uspomene svake vriedan.

Al je vriedan da uza to
Listak ovaj i na mene
Kad i kad Te napomene —
To odlučit — Tebi 'e dato,

Tebi mili, koi imadeš
Tèrčat domu tèrk znamenit,
Koi po sebi več plemenit,
Plemenito sve poznadeš!

Ivan Ternski.

Digitized by Google

Modre oči.

Modre oči mile su mi;
Neznam zašto, al' je tako,
Mislim zato, jer su slične
Modrom nebu nad oblakom.

S modrog neba svietu svietli
Žarko sunce, sitne zviezde;
S modrog kruga nebeskoga
Andjeo mira zene nica.

U modrilu nebeskomu
Tihi, blagi pokoj vlada,
Kad od groma iz oblakah
Tužnoj zemlji sèrce puca.

Modre oči mile su mi;
Neznam zašto, al je tako,
Mislim zato, jer su slične
Modrom nebu nad oblakom.

Digitized by Google

Kad od plama ognjenoga
Tužnoj zemlji lice gori,
Od oblaka odoricu
Modro nebo tad oblači.

Nad zemaljskiem tužniem svietom
Gorke suze tada roni;
A suza je milosèrdna
Liek sèrdašcu ranjenome.

Kad života valovito
More u bezdan čamac hiti
Srieće naše; k nebu modrom
Suze roneć oko zene.

Tad s visinah modrieh sine
Zràka náde, te izmámi
Od veselja iskru blagu,
Noćnu tminu da prosvietli.

Modre oči mile su mi;
Neznam zašto, al je tako,
Al' ih hvalit nesmiem više,
Jer sve oči niesu modre.

Digitized by Google

Kom su modre oči mile,
Tog poprieko cèrne glede;
A tko cèrne oči hvali,
Tom se od modrieh isto zgodi.

Modre oči mile su mi;
Neznam zašto, al je tako,
Al ih hvalit neću više,
Neg' u njima nebo modro.

Ognj. Utiešenović Ostrožinski.

Digitized by Google

Pjesma Slavuja.

Tamburica moja, eto čuješ
Gdi je slavuj počeo žuboriti,
Treba dakle nama sad dospieti, —
Koli milo, koli sladko poje!
Rek bi baš da tako on govorì:

Gdie si draga moja peletila?
Zašto si se od me razstavila?
Tebe zovem kad izteče zora,
Zovem tebe, kad zamèrkne gora!
Dodji draga, živa željo moja,
U razstanku neima ah pokoja!
Opet samnom htjej se sadružiti
Tvoje pjenje s mojim sjediniti.

Ana Vidović.

Digitized by Google

Čista ljubav.

Stvar je liepa, stvar je draga,
Drobni lepir, kog odiva
Raznim bojam narav blaga,
Dok u čistom zraku pliva.

Ruka al kruta kad ga uhiti,
Srebro-zlatni šar obije,
S kim se màlo prije kiti,
Već liepote u njem nije;

Tako i ljubav, o mladosti!
Dok u čistom sèrcu biva,
Svedj u slasti i u radosti,
Svedj u zlatnoj mečti pliva.

Nevinosti al kad cvieće
Uvehnuto jednom pane,
Vaj, miline neima veće,
Sama gola slast ostane.

Vladislav Vežić.

Digitized by Google

Žalostinka.

Nessun maggior dolore
Che ricordarsi del tempo felice
Nella miseria. —

Ah! kaži mi rajska vilo!
Šta je draže, šta l' milije,
Na tom svietu igda bilo
Od ljubavi, štono lije
Modro mlade djeve oko
U junačku grud duboko?

Ah! kaži mi rajska vilo!
Šta je draže, šta l' milije,
Na tom svietu igda bilo,
Nježne od suze, što se lije
Modra iz oka djeve mlade,
Kada pèrvi cielov dade?

Ah! kaži mi rajska vilo!
Šta je draže, šta l' milije,
Na tom svietu igda bilo,
Čista od sèrca, štono bije

Digitized by Google

Drugo uz sèrce skladnim bîlom,
Kad se dragi krile krilom.

Ah! reci mi rajska vilo!
Šta je teže, šta l' groznije,
Na tom svietu igda bilo,
Što no kad se već nelije
Ljubav, nit se ljubci dîle,
Nit se dragi krilom krile?

Smèrt nemila kad razstavi,
Dvie goruće duše mlade,
Zadnjì cielov od ljubavi
Jedna drugoj kada dade,
Sbogom, veleć, náde mile,
Vele ti ste kratke bile.

Zaman žar te božji diže
K nebu, il' u dno nosi vaja,
Tvoja kriepost nedosiže
Jednom niti drugom kraja;
A ti bjedno sèrce moje
Znadeš što je to oboje.

Vl. Vežić.

Digitized by Google

Šta je ljubav?

Šta je ljubav? Vietrić milen,
Što se brati s premalietjem,
Cielivajuć igra s cvietjem.
Šta je ljubnv? Vihar silen,
Što se pod njim obaraju
Cviet u vèrtlu, dúb u gaju.
Šta je ljubav? Sunčni zraci,
Što još niče od njih bèrže.
Šta je ljubav? Most do neba,
Kud angjeli k nam silaze,
Kazivajuć čiste staze,
Noseć komad rajskog hlieba.
Šta je ljubav? Cèrni djavo,
Što nas truje kûpom lasti,
Tielo čini u prah pasti,
Duši otme neba pravo.

Stanko Vraz.

Digitized by Google

Ja ju ljubim!

„Ja ju ljubim!“ čujte doli i gore,
Pa raznes'te gromom na sve strane:
Kaž'te orlom, nek s hridi neznane
U nebeske razkliću prostore:

„Ja ju ljubim!“ nek se rieči ore
Na potoke i rieke prostrane!
A odtuda neka glas taj pane
Tja na sinje i na cèrno more!

„Ja te ljubim!“ čuju stiene, rieke,
Orli, móra, pa mah glasom grubim
Oreć, šumeć odzivaju: Ljubim!“

Tako sve se odziva, tek dvoje
Me nesluša, pa muči n vjeke . . .
A to 'e nebo, čudno i sèrce Tvoje.

Sianko Vraz.

Digitized by Google

Djetelina četverolistna.

Djetelina imade tri lista;
Što se tako raztumači:
Dva su viera i ufanje, čista
Ljubav tretji; a četvèrti znači
(Premda svuda velike riedkosti)
Dàr od stalne i čvèrste vjernosti.
Komu sreća dade djetelinu
Četvorlistnu, nek ju dobro štuje,
Nek ju nosi u kuću snašinu,
Ona 'e novac, koj ljubav kupuje ...

Ljud Vukotinović.

Digitized by Google

Jadan čovjek bez ljubavi.

Kukavica jadna svaki čovjek,
Kom nij' znana slast ljubavi:
On je sto i triput gorji jošte,
Neg najmanji cèrv u travi.

Nit tko plače, nit se smije š njime,
Duša mu je uvjek sàma;
A ja kada gèrlim djevu moju,
Zviezde vidim pod nogama! . . .

Ljud. Vukotinović.

Digitized by Google

Liepota.

Ja je vidih! — Oh lieposti
Već na zemlji nevidjena!
Koje rieči bile b' dosti,
Kakva slika bila bì.
Kojoj tebe neizrečena
Priličiti moga' bì?

Ja je vidih! — san ne biše,
Jer u sanku neima viere!
Oči moje što vidiše
Bì vidjenje, ne bì san;
Sèrce moje prieko miere
Radostivo bì taj dan.

Ja je vidih! — tanka u pasu,
Kano vita jela u gori,
Krotka u hodu, mila u glasu,
Kano andjel nebeski,
Slazeć s neba odazgori,
Kad Djevicu pozdravi.

Digitized by Google

Ja je vidih! — vlase žute,
Kano zlato saliveno,
Razpletene, razasute
Niz vrat joj se sljevaše,
U njedarce napunjeno
Medju dojke plivaše.

Ja je vidih! — Obèrvice
Kano krila od gavrana;
U dva oka dvie zenice,
Kano zviezde na nebu,
Kad zasjaju s rajskog stana
Siromaku putniku.

Ja je vidih! — Rumenilo
Na ustim joj od korala,
Vrata rajska, sladko vrilo
Ustim svojim otvara! —
Duša moja nije spala,
Već što vidi izpjeva.

A. Zorčić Šibenèanin.

Digitized by Google

Dragojila.

Ja bi te ljubio,
Liepa Dragojilo,
Ali ne bi rada
Da m' ostaviš tada.

Ljub' me, ljubi. dragi,
Vierna ću ti biti,
Kano dušu moju,
Tebe ću ljubiti.

Ja bi te ljubio
Vierna Dragojilo,
Ali tvoja mati
Tebe će karati.

Oko vrata majci
Ja ću se hvatati;
Sèrca milostiva
U mene je mati.

Digitized by Google

Ja bi te ljubio,
Mila Dragojilo,
Al sam ti siromah,
Neimam blaga doma.

Slavić, dušo, nima
Ni doma, ni dvore,
Al' ga ljuba ljubi
U sried cèrne gore.

Istom tako izusti,
U krilo mi padè,
Ter mi jedan ljubac
Od ljubavi dade.

A Zorčić Šibenčanin.

Digitized by Google

II.

DOMOVINA.

Digitized by Google

Digitized by Google

Domovini.

Tebi, domovino, darujem
Svaki časak, sve ti žèrtvujem;
Bilo meni dobro ili zlo,
Sve mi je rad tebe ugodno.

Domovino, ti si ljubav ta,
Za kojom viek gine duša ma,
Bio ja bolestan, il ubog,
Srebrom kitjen bio čak do nog.

Domorodca svakog zbog tebe,
Sèrcem cielim ljubim ko sebe,
Da mi je samo smèrtju odkupit,
Tebe, domovino, uzvisit.

Hèrvati, Slavonci, bratja svi!
Matere ste jedne dietca vi!
Bosne i Dalmacie liepi kraj,
Domorodcem sveti krasan raj.

Digitized by Google

Sèrblji vi i Krajnci dragotni,
Slavske kèrvi slavni rodovi,
Stari naši bratja biaše
Jedan nama jezik dadoše.

Krajina junačka milena,
Mnogo biedah preterpì i zla,
Zibka si ti bila junakom,
Slogu ti uvedi u tvoj dom.

Kralja valja u časti imati,
Što je dobro rado slušati,
Sloga nek nam bude pèrvi cviet
Pravica tim bit će mnogo liet.

Komu domovina draga je,
Za njezine sine nek pije,
Vieru, roda, časti kak će bit,
Samo da je u sèrcu istinit.

Grof Janko Draškovič

Digitized by Google

Preobraženje.

Tužno spieva vitez na planini
I uzdiše u tamnoj pustini;
Njegvi dvori jesu bori u zelenoj gori,
A blazina, posteljina zelena celina.

Sokoli ga slušat nemogoše,
U dvore ga zlatne odvedoše;
Tamo mile njemu vile rajske dadu sile,
On se stane, sviet se gane, rodu zora svane.

Ljudevit Gaj.

Digitized by Google

Poziv.

Domovina naša zorom jur osvanù,
Domoljubna dakle nek i sèrca stanu;
Nepustimo, da ju jaci
Opet zastru kad oblaci.

Čuvajmo ju svojski, da joj lice bielo
Nedobije tudje slike i odielo,
Nit joj dajmo propastiti,
Ak nas sav sviet zlatom míti.

Dugo je pod težkim bremenom stenjala,
Dugo u ponoru neznanstva ležala,
Već joj traga negledasmo,
Samo da je bila znasmo.

Al je kriepka, jaka od naravi bila,
Silu velu silom sretno je odbila,
Te se opet mila mati,
Djeci svojoj natrag vrati.

Digitized by Google

Sada svoje sine domorodne hvali,
Ki su ju ljubavju svojom razgrijali,
Slastjom djetcu uapunjava,
Krune jasne obećava.

Tko bi dakle toli hude ćudi bio,
Te joj nebi k pèrsam rado pohitio,
Da ju kao sinak vèrli
Dvori, pazi, ljubi, gèrli.

Hajdmo sestre, bratjo, dugo nekasnimo,
Već ju našim glasom naški pozdravimo,
Da nam živi majka mila,
Ka se djetci povratila.

Krunoslava Horvatova.

Digitized by Google

Mi stojimo.

Rimljani su pali
Ki su cielom svietu
Zakone davali:
A mi stojimo!

Gèrci jesu pali
U grob tamni, ki su
Sa znanjem vladali:
A mi stojimo?

Gdie su Makedoni
S silnim Aleksadrom?
Izumrieše oni:
A mi stojimo!

Pobratimi mili!
Mora vèrh nas biti
Božja ruka, u sili:
Jer mi stojimo!

Digitized by Google

Samo bratjo u Boga
Ufajmc, ki nam će
S prestolja dat svoga
Da viek stojimo.

Krunoslav Johanides.

Digitized by Google

Hèrvatske gore.

Gore, mile gore!
Ej hèrvatske gore!
Gdje slobodi staroj
I sad vile dvore.

Vi ste tajne zibke
Mnoge kriepke misli,
Koje se odzvaše
Na Renu i Visli.

Vi ste čuvarice
Mnogieh gradova'!
Gdjeno slomi glavu
Gizdost dušmanova.

Troje zlo al jošte
Sreću od vas tjera,
Zlo hèrvatsko staro:
Lienost, jal, nevjera!

Ivan Kukuljević.

Digitized by Google

Hèrvatskim djevam.

Kad hèrvatska bude djeva
Domorodni ćutit žar,
I kad što joj naški pjeva
Pjesnik, mio joj bude dar;

Kad zavlada njom žestina
Za domaći bolji viek,
I kad spozna kakva tmina
Narodu joj krije tiek.

Tek tada će naši dvori
Stojat čvèrsto kano ljut, *
I tek tad će, tko se obori,
K nebu opet uzet put.

Ivan Mažuranić.

---

* Stiena, skalina.

Digitized by Google

Hèrvat.

Daj slušaj, pobre, u gèrmu ptića onoga,
Gdje nježne ugrijan ognjem ljubavi
Viernu drúgu pojuć boravi
I dole jekom puni gèrla iz svoga;
Kom Bog u duši, a duša u oku siedi,
I kog pretieče blagi mir i sliedi.

O, koja od slastih rieka onud protiče,
Kako se odzivlju stiene i javljaju
Otčinska bèrda, kud se slievaju
Vilovni glasi, u koje blažen kliče!
Nije l' ti mio? — o dajda kaži, tko je?
„Hèrvat u pjesmi kriepi sèrce svoje!“

Pak gledaj tamo u polju zmaja onoga,
Gdje viernu junak kletvu postavi,
„Za kralja i narod“ svetoj zastavi,
Pak dole zvekom puni mača svoga;

Digitized by Google

Kom grom u ruci, munja u oku siedi,
I kog pretieče grozna smèrt i sliedi.

Uh koja od kèrvi rieka onud protiče,
Kako sjà gvoždje, i kako valjaju
Bojni se ljudi, kud ga tieraju
Junački gnjevi i kuda sabljom miče!
Nijel' ti strašan? — dajda kaži, tko je?
„Hèrvat djedinsko brani pravo svoje!“

Ivan Mažuranić.

Digitized by Google

Hèrvatska domovina.

Liepa naša domovino
Oj junačka zemljo mila,
Stare Slave djedovino,
Da bi vazda sretna bila!

Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina,
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina!

Vedro nebo, vedro čelo,
Blaga pèrsa, blage noći,
Toplo lieto, toplo dielo,
Bistre vode, bistre oči.

Vele gore, veli ljudi,
Rujna lica, rujna vina,
Silni gromi, silni udi;
To je naša domovina!

Žanju sèrpi, mašu kose,
Djed se žuri, snope broji,

Digitized by Google

Škriplju vozì, brašno nose,
Snaša preduć, málo doji;

Pase marha, rog se čuje,
Oj, oj zvenči, oj u tmine,
K ognju star i mlad šetuje; —
Evo t' naške domovine;

Luč iz mraka dalko sija,
Po veseloj livadici,
Piesme glasno brieg odbija,
Ljubni poje tamburici.

Kolo vode, živo kolo,
I na bèrdu i u dolini,
Plešu mladji sve okolo;
Mi smo pobre u domovini!

Magla, što li, Unu skriva?
Ni l' to naših jauk turobni?
Tko li moleć smèrt naziva?
Il slobodni, il su rodni?

„Rat je bratjo, rat junaci,
Pušku hvataj, sablju paši,

Digitized by Google

Sedlaj konja, hajd pješaci,
Slava budi gdi su naši!“

Bučі bura, magla projde,
Puca zora, tmina bieži,
Tuga mine, radost dojde,
Zdravo slobost, — dušman leži

Veseli se tužna mati,
Padoše ti vèrli sini,
Ko junaci, ko Hèrvati,
Ljaše kèrvcu domovini!

Teci Savo hitra, teci,
Nit ti Dunaj silu gubi,
Kud li šumiš, svietu reci:
Da svak Hèrvat dom svoj ljubi,

Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrastje bura vije,
Dok mu mèrtve grob sakrije;
Dok mu živo sèrce bije.

Antun Mihanović.

Digitized by Google

Negda i sada.

Kamo li su domorodne víle?
Kamo starih piesam' slastni glas?
Ljubav oli slavu bi pojile,
Junačke bi duše odgojile:
Da smo bratja, — spomenući nas!

Bratjo, oj sinovi vèrlog ploda,
Jasno sjaše Slave dan jednoč!
Vierna, častna bjaše kèrv naroda,
Živa, stalna ljubav svoga roda,
Gdie no naši, — tamo bjaše moć!

To al davno vile spominjaše;
Tiho sèrce, tiho piesma sad!
I za dom svoj djedi vojevaše,
Diku, slobost, jezik milovaše,
I za svoje svaki umro rad.

Digitized by Google

Jur se vile sliepotom sdružile,
Jur sirote mole bogcu kruh;
Jao! tužno javor gusle cvile
Podaj brajno! moliju te vile,
Podaj, spasio ti se dobri duh!

Antun Mihanović.

Digitized by Google

Poziv.

Posestrime moje mile,
Hèrvatice tanke vile!
Da bacimo, sad je vrieme,
Neharnosti gèrdo brieme!

Majka 'e iz sna probudita
I ponoru odnimita,
U koji ju prieka sila
Malo nije oborila!

Sinci su ju izbavili,
Put joj rajski otvorili,
Po komu će mila moći
K uzvišenju čestnu doći.

Traženo su našli sieme,
Kitne ruže, — i za vrieme
Posejali, da cviet domu
Željni nikne preblagomu.

Digitized by Google

Mi slavenske kćeri pako,
Pomozimo ruže tako
Usadjene nalejati,
Viencu slave upletati

Put joj ravnat nekasnimo,
Majku slavu ogèrlimo,
Jer smo grane stabla njena,
Njene kèrvi, nje plemena!

Bratji desne sad pružajmo,
Šnjimi u jedno sad stupajmo
Kolo, dom naš da tak možno
Uzvisimo svi sad složno.

Laura Slaburova.

Digitized by Google

Molitva domoljuba.

Bože! kojeg oganj sveti
Bezkonačne rajske sile,
Kano zraka sunca leti
Kroz duševne svieta žile;

I po kojeg, višnjoj zori
Sav sviet k tebi stupa bliže,
Da ti sèrcem čistim dvori,
I svu mudrost viečnu stiže:

Tamnoj zlobi nedaj vlasti,
Da za ini rod podići,
Il bi morao naš rod pasti,
I sve sunce nikad stići.

Jošte prije, neg' Slaveni
Kralje svoje pozdravljahu,
Prije, neg još posvetjeni
Ikoj drugi rod poznahu;

U viekovah tmini pustih,
Gdje bezumna tupost vladà,

Digitized by Google

Tvoja milost, glas od ustih
Nam sačuva tja do sada.

Pa bi š njime sad propali,
Blago ciene od najveće
Za pobjedu našu dali? —
O to tvoja pravda neće!!

Da smo od Slave narod stari,
Kom jest rieči glas prostrani,
To su tvojì višnji dari,
Iz ruk tvojih nam podani.

Zato nemoj dopustiti
Da se tvoji dari gaze,
Kimi nam je k svèrsi iti
Kroz tve luči rajske staze.

Tvoja djetca svi su ljudi,
Samo tvoj je sluga svaki,
Samo tebi slava budi!
Mi smo drugi svi jednaki.

Pavao Stoos.

Digitized by Google

Narod bez narodnosti.

Ono stablo, kom su suhe grane,
Neda listja, neda cviet ni ploda,
Zaludu ga kvase rose rane:
Gdje neimade soka, nije roda. —

Milom cvietju, koje djeve hrane,
Oduzmel' se sunašce i voda,
Kroz kratjušno vrijeme prosahne
Jer je taka njegova priroda. —

Pošto s' duša od tiela oprosti:
Već nikakve ona sile nema
Neg' se odmah sasiplje u kosti:

Tim podobno narod oni drema,
Koi svoje mile narodnosti
U životu ah! svojemu nema. —

——— *I. Sundečić.*

Digitized by Google

Moja damovina.

Gdie ptičice miloglasnim
Glasom pjevaju,
Gdie pćelice cvietja krasnim
Vèrhom šetaju,
Onde 'e moja domovina,
Onde mili stan,
Mladost moja gdje nevina
Blag uživa dan.

Gdje gorice i dolovi
Skladno s' mienjaju,
I čovjeku vidik novi
Vazda davaju.
Gdje bèrdine s lozicama
Vinskim pune su,
A doline šumicama
Gustim rodne su,
Onde 'e moja domovina
Onde mili stan.

Digitized by Google

Gdje bogate njive plode
Žitom različnim,
Perivoji voćem rode
Sočnim i dičnim;
Gdje pastiri kod svog stada
Frule sviraju,
I gizdave djeve rada
Nuz nje igraju,
Onde j' moja domovina
Onde mili stan.

Gdje Slaveni davorije
Gorom pjevaju,
A djevojke tamburije
Njim odpjevaju,
Gdje zmajevi dvoje glave
Hrabri junaci
Radjaju se, sjajne slave
Davra vojaci,
Onde 'e moja domovina
Onde mili stan.

Digitized by Google

Koi taku domovinu
Nebi ljubio?
Tko li majku svu jedinu
Nebi slavio?
Ljubmo dakle domovinu,
Ljubmo mili stan,
Gdje nam pèrva svietlost sinù
I rodjenja dan.

Jure Tordinac.

Digitized by Google

Narodni jezik.

Božanstveno, sveto
Slovo od djedovah!
Kuda si nam kuda
Iz Slave gradovah?

Kud se godjer krenem,
Puno 'e tvojih traga',
Al nigdjer nij' čuti
Tebe mila draga.

U grobu nam spavaš —
U grobu sadara,
Na kojega sliepost
S' pogèrdam udara;

Nu kolo sreće se
Vèrti bez pokoja:
Sinut će sunašce
I pred vrata tvoja.

Slanko Vraz.

Digitized by Google

Južnim Slavenom.

Tko u vrieme starinsko i bolje
Od našega, maratonsko polje
Robskom kèrvi Perzjanah napoji?
Tko bì uzrok, gèrčka da obstoji
Zlatna još sloboda od volje?
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

Tko ohola Kserksa silne brode
Salaminske potopi u vode?
Tèrmopile tko hrabreno brani,
Pod Plateom Perze utamani,
Da im prikor u Aziu odè?
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga?

Tko Rimljanom dade moć i snagu,
Da ćest kraljem, pukom slobost blagu,

Digitized by Google

Kadgod htieše, mogahu oteti,
I kao sužnje pod jaram ih speti,
Podlagajuć vas sviet rimskomu pragu?
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

Tko u ovo naše novo doba
Sa prestola vèrže kano roba
Samovoljnog borca, i sve sile,
Koje u strah sviet biahu sbile,
Svom desnicom baci na dno groba?
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

O ma bratjo! ako dakle sloga
Sve porodi, štogod je slavnoga,
Ak želite iza sna ustati
I sried slave čestiti postati;
Neka bude u sèrcu svakoga;
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

Aleksander Ždenčaj.

Digitized by Google

KAZALO.

Posvetnica od Mirka Bogovića.

Ljubav.

str.

Ban Matija. Samo je u Ljubavì punost života 1
Bèrlić T. A. Hram ljubavi 3
„ „ Molba na Ladu . . . 5
Bèrlićeva Jagoda. Čekanje 7
Blažek Tomo. Gospodje 9
Bogović Mirko. Ljubi djevo! . . . 10
„ „ Božić Leljo 11
„ „ Šilo za ognjilo . . . 12
Bona Markez Pero. Pravedna ljubav 13
Demeter D. Dr. Novi liek 16
„ „ Saviet ostarielomu . 18
Filipović Ivan. Najsladji glasi . . . 21
Galac Dragutin. Ona 22
„ „ Izgubljena bitka . . 23
Gomirov. Gdje sam 24
Jarnevićeva Dragojila. Udaljenomu prijatelju 25
Jellačić Josip grof. Sada i niekada . 28
Kazali P. A. Molitva Majke . . . 34
„ „ Sve prohodi 36

Digitized by Google

str.
Kaznačić Ivan A. Jelki 39
„ „ Živa ti ga davam . . 40
Kukuljević Ivan. Sretan dan . . , 42
„ „ Pitanje 43
„ „ Što je uzrok tomu? 45
Marjanović Stjepan. Utieha . . . 47
„ „ Glas ljubavi . . 49
Mažuranić Ivan. Večer 51
Miklošić Franjo Dr. Slavuj 53
Nemčić Antun. Najdraža djevojka . 55
„ „ Da mladići znadu . . 56
„ „ Šta je ljubav? . . . 57
Nikolić Vlad. Siećaj se mene . . . 58
Počić Orsat grof. Moje najdraže . . 59
„ „ „ Protivštine . . . 60
„ „ „ Bież'te moji dani . 61
Predrag. Cviet i vetar 62
Preradović Petar. Šta je ljubav? . 64
„ „ Cvietak k suncu, sèrce k Tebi 65
Rakovec Dragutin. Vlasi moje mile . 67
„ „ Sila ljubavi . . 69
Tèrnski Ivan. U Spomenik 71
Utiešenović Ognjoslav. Modre oči . 72
Vežić Vladislav. Čista ljubav . . . 75
„ „ Žalostinka . . . 76
Vidovićeva Ana. Pjesma Slavuja . . 78
Vraz Stanko. Šta je ljubav? . . . 79
„ „ Ja ju ljubim 80

Digitized by Google

str.

Vukotinović Ljud. Djetelina četverolistna 81
„ „ Jadan čovjek bez ljubavi 82
Zorčić A. Liepota 83
„ „ Dragojila 85

II.

Domovina.

Drašković Janko grof. Domovini . 89
Gaj Ljudevit. Preobraženje . . . 91
Horvatova Krunoslava. Poziv . . 92
Johanides Krunoslav. Mi stojimo . 94
Kukuljević Ivan. Hèrvatske gore . 96
Mažuranić Ivan. Hèrvatskim djevam 97
„ „ Hèrvat 98
Mihanović A. Hèrvatska domovina . 100
„ „ Negda i sada . . . 103
Slaburova Laura. Poziv 105
Stoos Pavao. Molitva domoljuba . 107
Sundečić I. Narod bez narodnosti . 109
Tordinac Jure. Moja domovina . . 110
Vraz Stanko. Narodni jezik . . . 113
Zdenčaj Aleks. Južnim Slavenom . 114

20. VII 1934

Digitized by Google

Digitized by Google

U ZAGREBU.

U TISKARNI DRA. LJUDEVITA GAJA.

1858.

9723

MARIBOR

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

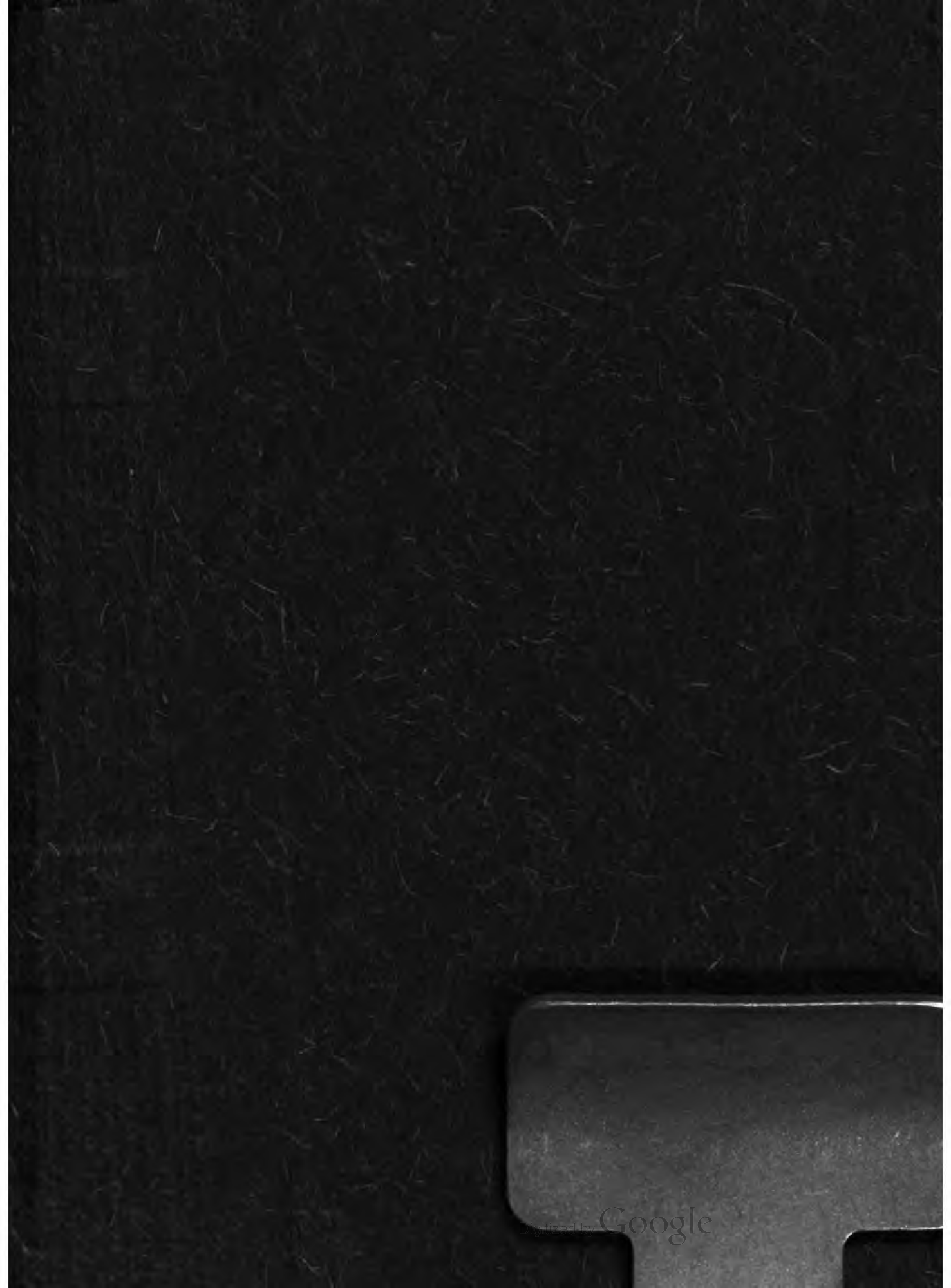
Digitized by Google

Digitized by Google